GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_2$ 3 fl. v. s. Tieri esterne 12 fl. v. s. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 23. **Brasiovu 30|18 Marte** **1872.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Romanii in politica.

XI.

Dupa ce episcopulu Siaguna ar' fi descrisu cu colori viue starea deplorabile a patriei *); ar' fi aratatu, in ce se destinge patriotismulu adeveratu de celu falsu, nationalitatea cea adeverata de cea imaginaria (!); dupa ce ar' fi descrisu si terorismulu inimicului, cu care au de a se lupta (romanii) etc., dupa cum scrie A. Laurianu in istori'a sa „Die Romanen", adunarea a adusu urmatóriale concluse:

a) se se organiseze tóte municipiale dupa numerulu sufleteloru diverseloru nationalitati;

b) se se denumésca comisiuni, cari se cerceteze si se complanese certele intre fostii iobagi si domni pamenteni, precum si intre comune si natiuni;

c) se se esmita comisiuni, cari se constateze daunele, ce le au causatu rebelii prin aprinderea si jafuirea sateloru romanesci si se se ingrigésca despre desdaunarea loru;

d) se se organiseze o garda mobile de 15.000 fetiori, care se se armeze si se se instrueze bine (!);

e) afara de acést'a se se castige vr'o 50.000 de arme pre socotél'a natiunei romane;

f) se se deschida scólele, redicunduse catedre pentru scientiele juridice in Blasiu si in Sibiiu;

g) se se asemneze paduri pentru comunele, cari ducu lipsa de lemne de focu.

h) se **protesteze de nou** in contra uniunei cu Ungari'a, cá isvorulu tuturoru calamitatiloru, cari au coplesitu patri'a; pretendiendu, cá „Transilvani'a se-si sustiena independenti'a sa, déra legile ei fundamentali se se modifice in sensulu constitutiunei Austriei, pre care o a primitu si natiunea romana";

i) guvernulu r. din Clusiu, care s'a facutu instrumentu alu partitei revolutiunei, se se desfiintieze si in locuiu lui se se constituéze unu guverniu provincialu provisoriu sub presiedinti'a „comandantelui gen. br. Puchner";

l) se se conchiame, — catu ce voru ertá impregiurarile — o dieta provinciale din tóte natiunile transilvane;

m) natiunea romana -si reserva dreptulu de a-si alege in o edunare generale a sa unu siefu politicu si a se organisá intr'unu corpu nationale. In fine s'a protestatu si in contra numirei „tiér'a sasésca" in locu de „fundulu regiu" etc.

Conclusele de sub a) s'au pusu in lucrare si s'au organisatu de nou acele jurisdictiuni, cari erá curatite pre atunci de rebeli, precum la Blasiu, F'agarasiu, Alb'a Iulia, Dev'a etc., celelalte puncte au remasu inse fara resultatu — pana la total'a supunere a rebelilor, candu apoi guvernulu din Clusiu s'a desfiintiatu, si uniunea cu Ungari'a s'a desfacutu, aducunduse éra la locu starea inainte de 30 Maiu 1848!

Dupa multele calamitati, daune in avere si persóne, cari le au suferitu romanii in cursu mai de unu anu din partea rebelilor, — (cari, intre parentese se fia disu, ar' fi fostu de o suta de ori mai mari, déca comand'a armatei rebele ar' fi fostu in man'a unui maghiaru, éra nu in man'a unui generalu polonu cu cultura européna, a gen. Bem; care unde numai a pututu a pusu stavila tiraniiloru maghiare), dupa acele multe calamitati dicu, sperá acum romanii dupa supunerea rebelilor cu ajutoriulu si alu romaniloru, cumca voru avé pace si odihna, li se voru rebonificá daunele causate prin resboiu si se voru remunerá pentru credinti'a loru. S'au insielatu inse amaru.

Unu siru nouu de calamitati si de asupriri a datu preste romani, de si nu ucidetórie si sfarimatórie de persóne si avere, déra omoritórie de libertate si de cele mai indreptatite sperantie pentru unu venitoriu mai ferice.

Nu a avutu guvernulu imperatescu nici odata incredere deplina in romani, — precum nici nu póte avé nici candu unu guvernu incredere in unu poporu asupritu — pentru acea nici ca ne putemu mirá, pentru ce comandantii armatei imperiali nici candu nu au dispusu seriosu si nu au midiulocitu armarea si instruirea poporului in arme; ci dispunea se se adune si apoi nearmati, nedisciplinati si puné in gur'a tunuriloru. Déra cá se se arate cu atat'a ostilitate noulu guvernu catra romani, precum s'a aratatu dupa inadusirea rebeliunei, acea au romanii de a *multiami numai intrigeloru sasesci!*

Sasii, cari dela inceputulu miscariloru anului 1848 au totu fraternisatu cu romanii si i au ambitionatu, mai facundule si promisiuni de cate si mai cate concesiuni, dupa ce a trecutu pericolulu de a fi inghititi de unguri (cu tzakonpak) éra si au aratatu vicleni'a loru si ur'a catra romani in tóta goletatea ei.

Sasii cá poporu germanu avea incredere deplina la guvernu, (cu tóte, ca ei o meritau mai pucinu, cochetandu ei preste graniti'a imperiului austriacu) si ei se folosiea de acést'a incredere nu numai pentru de a-si asecurá imunitatile loru, ci si pentru de a surupá ecsistinti'a altoru natiuni si deosebitu a romaniloru.

Spre scopulu acest'a ei indata, ce s'a facutu pace in tiéra, au inceputu a calumniá pre romani inaintea regimelui, ca

a) romanii ar' voi se formeze unu statu independinte romanescu, — Daco-Romani'a,

b) ca romanii suntu republicani, necredintiosi tronului imperiale si

c) ca romanii suntu comunisti — vreau se despóie sasii si ungurii de tóte ce au etc., precum au doveditu in cursulu resbelului. predandu si jafuindu curtile domnesci. Nici un'a din aceste calumnii nu avea nici unu temeiu; au fostu inse de ajunsu pentru de a luá tóte armele din manele romaniloru, de a infundá in arestu pre cei mai bravi luptatori romani intru apararea tronului si a patriei si — chiaru de a desarmá, de a desfiintiá acele regimente romanesci transilvane, cari unu seculu intregu atatea probe au datu despre neclatit'a loru alipire catra tronu si patri'a si bravur'a loru militaria adeverata romana!

Despre desdaunarea romaniloru pentru perderile cele multe in ómeni si avere nici ca erá pomana. Ba ce a fostu mai multu si mai infioratoriu, pana candu dintre rebeli numai acela se tragea la respundere si se pedepsiea, cari intr'o pusetiune si calitate mai eminente au luatu parte la ucideri si predari, pre sermanii romani ii infundá in prinsori si ii padepsiea etc. si pentru fapte, cari li a seversitu in urm'a demandariloru comandei generale.

Se scie adica, ca comandantele generalu din Sibiiu, carele in Octobre 1848 luase frenele gubernarei in mana, cu datulu 17 Octobre 1848 a publicatu resculare gen. a poporului, caruia i a datu intre altele instructiunea cá se respandésca frica si gróza prin satele, prin cari va trece, se deculeze pre resistenti, se derime poduri si se aprinda sate, déca va cere trebuinti'a de a pune stavila inimiculi etc. — Pentru de aceste au trebuitu apoi romanii se impoporeze prinsorile. Aceste au fostu urmarile politicei inaugurate in Blasiu si observate in decursulu resbelului, in acea ce privesce pre romani preste totu, cá indivizi; — éra in cea ce privesce pre romani cá natiune urmarile tienutei loru, de si nu au fostu favoritórie libertatei nationali, déra nu au fostu nici nesuferibili. — †

*) Ad. in adunarea dela Sibiiu 28 Decembre 1849. — R.

Discursulu dlui Dr. Alexandru Mocioni,

rostitu in siedinti'a casei repr. din 26 Febr. 1872, la desbaterea gen. asupra legei electorale.

Onorata casa! Eu inca sum de acea parere, ca guvernulu nu póte fi acuitatu de incus'a neimplinirei detorintiei sale, candu densulu, in butulu defecteloru adencu patrundietórie si présentiali ale legei electorale din 1848, fara se aduca motive bine fundate, vine a substerne casei unu proiectu de lege, carele, precum au aratatu inaintea mea mai multi on. domni representanti si inca dupa parerea mea cu arguminte neresturnarveri, nu cuprinde nici chiaru acele sfarimaturi de imbunetatiri ce atientesce, ci care in multe privintie viresce censulu intre margini mai restrinse. Eu sum de acea parere, ca votulu universale e unicu, care corespunde pe deplinu recerintieloru unei desvoltatiuni libere. Din aceste considerante, on. casa! astadata mi aredicu vócea mea fiindu condusu de o intentiune dupla, adica: vréu se aratu inainte de tóte, ca ori-ce feliu de censu, din principiu e reu, de óre ce e in contra desvoltatiunei libere; mai departe voiu demonstrá, ca guvernulu prin nepasarea sa in privinti'a acést'a, nici decum n'a promovatu interesele bine combinate ale tierei, ci ca alte interese a avutu inaintea ochiloru.

Cu privire la cestiunea censului, eu sum de acea parere, ca acel'a nici ca se póte aperá in modulu teoreticu. On. condeputatu Gabrielu Kemény — care in vorbirea sa de eri a demonstratu de nou, ca nu este nemic'a atatu de reu, nemic'a atatu de nedreptu aici sub sóre, ce nu s'ar poté aperá, numai déca cineva are destula bunavointia d'a face acést'a, — in trei cuvinte a staloritu teori'a censului.

Elu adica in liberalismulu seu a mersu pana acolo, intru catu a disu, ca din partea sa doresce cá se primimu — intre marginile constitutiunei — ori-ce relegiune, ori-ce nationalitate fara nici o deosebire, se insestramu cu dreptulu de alegere pre toti aceia. cari suntu cetatiani ai patriei — independinti, inteligenti si patrioti.

A avutu tóta dreptatea dlu condeputatu, candu a disu acestea — cá unu partinitoriu alu censului; de óre ce astadi acést'a e punctulu de manecare ale fiacarei teorie de censu. Inse dlu condeputatu a nitatu aceea, ca e o imposibilitate psichologica a cunósce cualificatiunile de independintia, inteligentia si patriotismu din faptele esteriori, despre cari nu potemu scí, déca suntu in vreo legatura intima, rationale si naturale cu acele cualificatiuni, astfeliu

că celu pucinu pe de departe se corespunda intru catura presumtiunei de dreptu. Apoi acest'a e punctulu de manecare alu fiacarei teorie de censu.

Averea in diferitele sale graduri, precum si diferitele moduri de ocupatiuni, totudéun'a va avé influintí'a asupra traiului séu modului de traitu alu individului; asemenea va fi ea cu influintia asupra parerilloru despre viétia; astfeliu, incatu scimu, ca agronomulu, industriasiulu, comerciantele, invetiatulu, barbatulu de statu, — fiacare din altu punctu de vedere considera viéti'a, fia-care altu ceva astépta dela poterea statului, altu ceva dela lumea mare; alte sperantie ilu conducu, si alte interese i incórda poterea activitatei sale. Dér' cu tóte — acestea, on. casa, — eu credu, ca ar' fi o retacire pré mare, candu amu presupune, ca modulu de traitu si de ocupatiune ar' fi in stare se desbrace pre individualitate de tóte insusirile sale cele naturali. Acést'a e o ratecire atatu de grósa, pre care viéti'a de tóte dilele o combate cu mii si mii de ecsemple.

Dupa parerea mea, censulu stà in contrastu cu dreptulu. La regularea — nu practica, ci teoretica a censului, lipsesce ori-ce base pe care ne amu poté radiemá. De aici vine acesa, ce on. domnu condeputatu Mocsáry pré escelinte a observatu, ca tóte censurile atatu de tare se clatina; precum dorédescu acést'a si nenumeratele sisteme de alegere.

La regularea teoretica a censului nici umbr'a dreptului nu se póte observá; punctulu obiectivu, pre care ne amu radiemá nu se afla nicairea, basea totudéun'a e volnici'a arbitriului, acestui mai mare neamicu alu fiacarei desvoltatiuni liberali. Din aceste considerante, on. casa! — eu din parte-mi, precum m'amu esprimatu si alta data, cestiunea censului numai din punctu de vedere sociale o potu luá in socotintia.

Eu asia credu, ca tóte cestiunile de censu suntu cestiuni sociali. Societatea nu e unu intregu simplu, ci ea este sistem'a claseloru desvoltate in decursulu tempului istoricu. Precum la singulari, asia si la clase, unulu, séu dóra mai multi, cari tocmai se afla in posesiunea factoriloru suprematiei naturale, punu man'a pe frenele stapanirei naturali. Tendinti'a naturale a clasei acesteia totudéun'a va fi aceea, că se-si intarésca stapanirea sa pe base catu se póte mai poterice. Calea cea mai simpla si mai naturale spre acést'a este, déca póte se puna man'a pe potestatea de statu, éra pentru acést'a censulu este celu mai naturale si mai simplu midiulocu.

De aceea la regularea censului, precum ni aréta viéti'a practica si ni demustra istori'a, nici candu nu servescu de base principiele de dreptu, nici care-va diumetrale matematice, — cu censulu va fi conformu caracteristicei ce va fi avendu clas'a domnitória, adica censu de nascere si censu de avere. Celu din urma éra va fi mai mare séu mai micu, dupa cum membrii mai pucinu avuti ai clasei domnitórie voru posede o avere mai mare séu mai mica.

Astfeliu se face censulu pretotindenea, unde elu se face cu conscientia; inse on. casa — tocmai pentru ca censulu se face astfeliu, — pentru ca intielesulu practicu alu censului nu e altu ceva, decatu asecurarea domnirei maiestrite a clasei domnitórie, — eu asia credu, ca censulu e in o directa contradictiune cu ide'a statului, care nici odata nu póte avé destinatiunea că se represente unele clase singulare in contulu totalitatei, spre daun'a intregului mare.

Din acésta contradictiune a censului facia cu ide'a statului, urméza trei scaderi principali. — Fiacare domnire naturale e basata pre doi factori: pe inteligentia si avere. Censulu e aceea ce devalva inteligenti'a macaru ca acést'a chiaru e ceea ce face că domnirea naturale se fia binefacatória.

Unu altu defectu esentiale alu censului e, ca clasea aceea, care de presente se afla in posesiunea unei domniri maiestrite, avendu acuma la dispositiune unu nou midiulocu de a-si promová interesele clasei sale pe contulu si in detrimentulu totalitatei, cu mai multu efectu si mai cu grabire -si va realisá tendintiele sale; prin acést'a inse cu atat'a mai multu se voru ascuti contrastele clasei.

Acést'a este o regula atatu de basata pe esperienti'a scósa din istoria, incatu fara nici unu scrupulu, potu se dicu, cumca nu ecsiste vreo dispusetiune legale, carea se nu represente interesele clasei domnitórie din respectivulu tempu. — Numai la un'a fia-mi permisu se atragu atentiunea onor. case, si anume la legile din Anglí'a in privinti'a cerealeloru. Scimu ca acestea in restempu de 35 de ani au fostu obiectulu discusiuniloru parlamentarie; scimu si aceea, ca numai dupa ce in Irlandí'a a grassatu o fómete mare, care -si a luatu jertfele sale cu sutele, numai dupa aceea s'au stersu acele restrictiuni, ce nici intr'o privintia nu se poteau motivá prin ratiune.

Si déca voiu intrebá: ce póte fi caus'a la acést'a? — respunsulu apriatu nu póte fi altulu, de cátu aceea, ca pe timpulu acel'a clasea proprietariloru de pamentu, avea asecurata dominirea sa maiestrita in parlamentu, si pentru ca n'a sciutu se combine stergerea legei de cereale cu interesele sale, falsu intielese. De unde a fostu, ca nici a voitu se stérga aceea lege.

Nenumerate ecsemple a-si poté se aducu inainte, inse nu voiescu cá se obosescu atentiunea onor. case; (se audimu!) un'a totusi — fia-mi permisu se amintescu.

Asia credu, ca nime nu se indoiesce despre aceea, cumca numai pe lungu estinsulu piedestalu alu domnirei maiestrite a interesului de clasa, a potutu se se aredice acelu grandiosu sistemu alu feudalismului, care a pusu in catusia pamentulu, individulu, lucrulu si cugetarea. —

A trei'a scadere principale a censului e aceea, — si acést'a diace in natur'a omului, — ca clasea domnitória cu fortie artificióse se identifica pre sine cu interesele sale cu — statulu, si astfeliu espune insusi statulu la atacurile acelea, cari suntu indreptate contra claseloru singulare. Si istori'a nu unu ecsemplu ni aréta in privinti'a aceea, ca organismulu statului n'a fostu in stare se respinga acele atacuri.

Totu din istoria fia-mi permisu se aducu cateva ecsemple pentru justificarea asertiunei mele. Nu vréu se me provocu éra la acea revolutiune mare sociale, care la finea secului trecutu a sguduitu intrég'a societate din Franci'a si a pus'o pe base nóue, — fia-mi permisu se me provocu numai la dóue ecsemple din tempulu mai recinte. Me provocu la aceste dóue ecsemple mai alesu de aceea, pentru ca dupa parerea mea, prin acést'a se va poté cunósce adeverat'a valóre a acelei frase, pré placute unora, cumca censulu dà o garantia deplina contra sguduiriloru mari cu forti'a.

Inainte de ce a-si aminti aceste dóue ecsemple, se amu voia a spune pe scurtu opiniunile mele in privinti'a acést'a.

Nenumeratele sguduiri si revolutiuni, despre cari ni vorbesce istori'a, au avutu cause si caractere diferite, cari nu vinu in nici o atingere cu censulu; naturalmente déra, in contra acestor'a censulu nici ca va poté dá vreo garantia. Ecsiste inse, onor. casa, — unu genu alu acestoru sguduiri si revolutiuni, si acest'a e celu mai periculosu, — in contra carui censulu nu numai ca nu póte dá vreo garantia de securitate, ci elu, censulu, din natura éssentiei sale insusi chiaru o provóca, si acést'a e nesuportabil'a si nesuferibil'a dominatiune de clase.

Amu disu, ca voiu citá dóue ecsemple. Me provocu ér' la Franci'a. In Franci'a, precum se scie, in tempulu restaurationei, censulu erá de 300 de franci dare directa, cu privire la dreptulu activu de alegere si 1000 de franci dare directa cu privire la dreptulu pasivu, ér' dupa revolutiunea din Iuliu, censulu s'a urcatu la 2 si 500 de franci.

Precum de comunu se scie, la regularea censului in asemene modalitate, mai alesu acea consideratiune li a fostu in vedere, cá influintí'a asupra afaceriloru de statu, se devina in manele asia numitei clase de midiulocu, pentru ca aici credeau, ca voru afá adeverat'a capacitate de a guvernă, aici credeau, ca voru afá iubirea de ordine si de pace; prin acést'a credeau, ca voru poté asecurá tiér'a contra sguduiriloru violinti. Cumca acésta incercare, in dóue ronduri n'a avutu succesulu doritu, aceea toti o scimu. Acésta clasa de midiulocu, acésta clasa capace de guvernu si iubitória de ordine, a fostu aceea, care in restimpu scurtu de 18 ani a provocatu dóue revolutiuni si a resturnatu tronurile a dóue dinastie; — si déca ér' ne vomu intrebá, cumca — care a fostu adeverat'a causa a acestoru sguduiri, a acestoru revolutiuni? — atunci ni va respunde Thiers, despre carele la tóta intemplarea potemu presupune, ca are capacitate de ajunsu, pentru cá se judece situatiunea politica a patriei sale, fara cá totusi cineva se póta presupune, ca densulu ar' fi fostu partialu in acésta privintia, Thiers dicu ni a respunsu, candu a disu, ca adeverat'a causa a acestei revolutiuni duple, a fostu, caci o fractiune, o minoritate a tuturoru locuitoriloru, prin unelte maiestrite a pusu man'a pe poterea statului si a eschisu partea cea mai mare a locuitoriloru din barier'a constitutiunei.

Precum fiacare sofisma, on. casa! — asia si teori'a censului are defectulu acel'a, séu déca mai voiti, apoi dicu: are acea parte tare, ca se folosesce de unele espresiuni, ce au diferite intielese, — aceste espresiuni de diferite intielese séu insemnetati pré bine se potu — intrebuintiá de devise, pentru ca — de unde ele pronunciandose dicu tóte si totudeodata nemic'a, fia-cine le primesce bucurosu, de óre ce totu insulu intielege prin ele acea, ce densulu chiaru doresce. Astfeliu de parole intrebuintiósa si teori'a censului, candu dice, ca pretunde o capacitatate politica dela alegatorii sei, — candu dice, ca la regularea censului trebue se se iè in consideratiune relatiunile ecsistinti. Nu vréu se me demitu in repetitiúni, de óre ce mai multi inaintea mea au demonstratu deja, ce intielesu pote avé capacitatea politica. Numai o mica observatiune mi permitu a face aceea, ca totusi sub devis'a acestei capacitati politice, care n'are nici unu sensu, trei din patru parti a cetatianiloru crescuti se eschidu dela dreptulu de alegere. — Asia mi se impare, ca dlu ministru se indoiesce in privinti'a acést'a. In Ungari'a si Transilvani'a suntu 3,600.000 de cetatiani, cari au trecutu de 20 de ani, alegatori éra in Ungari'a si Transilvani'a, dupa propri'a aratare a dlui ministru, 9 sute si cateva mii suntu inscrisi, asia déra numai $^1/_4$ parte a cetatianiloru adulti se bucura de dreptulu electorale. (Wilhelm Tóth, ministriulu de interne, intrerupe: „Nu se inscriu!“) Se póte, inse dupa acésta conscriere $^3/_4$ a cetatianiloru crescuti de aceea se eschidu dela ecsercitiulu dreptului de alegere, pentru ca li néga capacitatea politica; o negamu acelor'a, cari in privinti'a gradului de cultura cu nemica nu stau mai indereptu decatu acea $^1/_4$ parte, careia i se dà dreptulu, sub titlulu aceleiasi capacitati politice.

De asemenea trebue se privescu numai cá o escamotare si acea, candu unii dicu, cá findu vorb'a de constituirea unui parlamentu, nu trebue se ne luamu dupa nisce teorii abstracte, ci inainte de tóte trebue se fimu cu privire la acea si se ne ingrigimu, cá in parlamentu se se adune elementele cele mai inteligenti, cele mai patriotice.

(Va urmá.)

Se nu uitamu ce scimu.

„Ciora lá ciora nu scóte ochiulu.“

Diet'a se va disolve. Se va conchiamá una dieta ad hoc. Suntu semne de revolutiune; aceste si cate multe asemene se scriu si audu neincetatu, dintr'o di in alt'a, de candu ominosulu proiectu de lege electorale a adiunsu spre desbaterе in camer'a representantiloru Ungariei. Si acum? nici vorba de asia ceva.

Cu atentiune incordata urmarieamu Inpt'a din parlamentulu Ungariei, ce s'a incinsu intre partitele lacome de a domní, adica intre cea ce domnesce de presente si intre cea ce nesuiesce se adiunga la domnire, intre drépt'a si stangele aliate. Maliti'a si nedreptatea cea mai strigatória la ceru, ce contiene acestu proiectu de lege; escalcularea cea mai machiavelistica, spre distrugerea natiuniloru nemaghiare, mai cu séma a romaniloru din Ardélu; despretuirea cu insult'a, batujocur'a cea mai espresa a sudórei si a sangelui, ce desvólta si sacrifica fiacare cetatianu nenobilu — fara pei de cane — si lipsitu de averi materiale, atatu din Ungari'a, catu si din Ardélu, ce se vedesce din acelu proiectu — efiintí'a animeloru celoru mai reactionarie si absolutistice, — s'a atestatu, illustratu si demustratu pana la evidenti'a cea mai suprema, in faci'a popóreloru si a lumei intrege, nu atatu din partea natiuniloru, catu chiaru din partea fratiloru de unu sange cu aceia, cari au carpitu acelu proiectu de lege. Representantii natiuniloru nemaghiare din Ungari'a au tacutu, acest'a cu intentiune curata, din anima sincera; nu asia inse si ungurii stangaci. Nu de dragulu spiritului tempului inaintatu si a postulateloru neincungiurate ale acestuia, nici de a opiniunei lumei civilisate si judecatii posteritatii si a istoriei, cu atatu mai pucinu de dragulu indestulirei si impaciuirei natiuniloru nemaghiare au demascatu, apostrofatu si condamnatu fratii pre frati, stang'a pe drépt'a, precum i placea a se laudá in cuventarile si luptele ei acum catra finea sesiunei dietale in camer'a Ungariei; nu! ci numai si numai pentru cá se adiunga ea la potere si — nefiindu pré indestulita cu manoper'a de pana acum a dreptei facia cu totu, ce nu este ungurescu si ungurescu — se implinésca ea mai cu temeritate, fara judecare si crutiare grandiosa misiune ungurésca in resaritulu Europei. Apoi acest'a misiune pretinsa o cunóscemu pré bine.

Despre tóte acestea amu fostu convinsi, si ne amu intaritu in acest'a convictiune si acum la desbaterea asupra numitului proiectu tocmai din cuventarile tienute de ei, fara se amintescu, ca chiaru si asta data nu arare ori s'a potutu audi limpede,

ca in Ungari'a nu este alt'a natiune decatu cea ungurésca.

E dreptu, ca unii stangaci au memoratu si de nationalitatile nemaghiare, de neindestulirea si nemultiamirea loru, de nedreptatea sacrilega, ce li se face din partea guvernului, asia si despre romani si in specie despre cei din Ardéliu; ba despre acestia chiaru pe largu, dechiarandu verde, ca acestu proiectu de lege, cu respectu la Ardéliu, „este deadreptulu si cu intentiune menitu si aieptatu in contra romaniloru, spre eschiderea acelor'a din barierele constitutionei, spre apesarea si batujocurirea cea mai frapanta a natiunei romane din Ardéliu!"

Auditu-ai ardelene!

Ba acést'a fanfaronada a stangaciloru, precum se vede, a inceputu a scrinti creerii unor'a, de n'au fostu scrintiti cumva si pana acuma, ca-ci in B. (mi sfiala si groza se pronunciu acelu nume sacru), au voitu se tramita urri adrese de multiamita si devotamentu! acelom comedianti nelarvati, asia incatu una fóia din Clusiu a si inceputu a sberá „hosana!" „victoria!" si „perire" „G. Transilvanici"! Sermane B. si in umbr'a ta incepu a cresce neghinele si buruienele; unde-i dieulu de pre statu'a „campului" teu sacru, se li scóta radecin'e, se li sfarime sementi'a bastarda!

Scin inse, ca sufletulu teu mai planéza asupra acelui campu santu si cele necurate nu voru ave nutrementu in cele sante.

Acele espectatiuni, acele comedie din partea ungariloru stangaci, n'au fostu si nu suntu — mai alesu acuma catra finea sesiunei dietale — altu ce, decatu totu atatea unghitie infernale, totu atatea fire trase prin miere, pentru insielarea, pentru eluderea natiuniloru credule si debile de angeru. Au nu totu acea au facutu cu o luna mai nainte chiaru si celu mai guvernementalu intre guvernementali, Deák, in o vorbire a sa?

Si óre nu totu cu acelu scopu!

Tóte suntu fanfaronada, insielare din gur'a loru. Amagire si pérdere pentru cei credili. Si amara esperintia pentru cei torturati. Chiaru acum, dupa ce s'au deslarvatu, batujocuritu si condamnatu partitele un'a pre alt'a, s'au pornitu la complanari si transactiuni, s'au apucatu de intielegeri, adica — de impartire. Si óre pre a cui pele? dóra pre vreuna a unei partite unguresci? Ba nu! pe pelea si cont'a natiuniloru nemaghiare cá si pana acum!!

Si éta dupa unu viscolu, dupa o furtuna asia infuriata de vreo cateva dile, érasi pace si fratietate, ér' suntemu acolo (adica noi), unde amu fostu. Acum se pactéza, se face pace; óre cu natiunile nemaghiare, se indestulescu si molcomescu dóra acestea? Ba nu! ci domni cu domni, ad. care se inghita bucatur'a cea mai mare.

Unde-i desolverea, unde-i diet'a ad hoc, unde-i revolutiunea cea infioratória? „Ciora la ciór'a nu scóte ochii". — I. V. B.

Se te miri?! Tiarulu Nicolau alu Rusiei in conversatiune despre sistem'a constitutionale respunse: Ce e acea sistema constitutionale? Eu nu cunoscu decatu dóne forme de guvernementu: „Monarchia absoluta si republica"; totu ce e intre aceste dóne forme, nu e, decatu o comedia, farce si ipocrisia". Nemicu mai nimeritu decatu acésta definitiune, unde domnesce supremati'a unei caste de ómeni cá acestia. Vreti se rechiamamu absolutismulu in desperare?!

Schmerling inca mai traiesce, si inca tocma acum in cas'a domniloru, sied. din 21 Martiu, la bugetu -si redicá vocea pentru „nolimetangere" alu centralismului austriacu constitutionale, reprobandu atatu legea electorale de urgentia, dupa ce § 7 bine esecutatu o face de prisosu, catu si concesiunile facute dalmatiniloru, pentrucá se voteze la acea lege, dér' elu va combate si autonomi'a promisa Galitiei si ori a carei tiére pe contulu marginirei centralismului austriacu. Nu cumva presimtiesce dlui, de candu confugira croatii de la Vién'a pentru invoiéla cu ungurii, ca imperati'a sistemei lui séu, déca nu a lui, a lui Bach, nu e departe? Ori e in parte de acordu cu credeulu tiarului Nicolau? — „Homo homini lupus, non homo", asta o dovedescu toti din tóte partile si dreptaci si stangaci, totu de o panura facia cu noi, ca-ce éca si stangacii pestani se invoiescu, cá d. e. Csik-Szereda se tramita unu deputatu pentru 1247, Illyefalva pentru 1334 scl., ér' unde suntu romanii d. e. in comitatulu Albei infi. 227 mii se n'aiba decatu 2 deputati, cá numai romanii se nu fia representati cá ómeni meritati de tiéra, ci numai cá ciurdele se li se vire pe capu, cate unu bouariu, cá se i mane si din apoiu unde vreau. Dér' stangacii se invoiescu si la consu pentru ardeleni, numai prolungirea dietei pe 5 ani se o póta impedeca, cá dór' voru vini ei la domnia, totu preste nationalitati, inca póte mai tatarésca. Vai de popóra, unde se facu atate, Siacaru-macheri in contrale chiaru si la faceres legiloru! —

Multu on. Dle Redactóru!

In Nri 4, 5 si 6 ai „Gaz. Trans." domnulu G. V. din Teac'a ocupanduse cu alegerile municipali in comitatulu Clusiului, -mi imputa si mie, ca in cerculu electoralu alu Siopteriului nu a-si fi desvoltatu activitatea receruta. In interesulu adeverului éca aici respunsulu redimatu pe basea fapteloru:

Cumca in cerculu Ormenisiului alegatorii romani suntu in maioritate standu cá 3 la 2 e adeveru. Cám asta e proportiunea si in cerculu Milasiului mare, incatu in aceste 2 cercuri — déca se lasá — asia, invingerea romaniloru era secura. Ungurii inse sciendu prea bine acésta au confugitu la calculii siretiei si ai innascutei loru strategeme, cá se-si asecure victoria — dintre 2 cercuri — saltem-in unulu. Astfeliu au schimbatu cerculu Ormenisiului in cerculu electoralu alu Siopteriului, incatu ungurii au devenitu in maioritate si romanii in minoritate, ca-ce Ormenisiu, San-Mihaiu cu vreo 50 alegatori romani s'a impartitu la cerculu electoralu alu Milasiului mare, candu din contra din cerculu Milasiului comun'a ungurésca Oroszfája — de dinculo de Milasiu — cu vreo 52 alegatori de unguri fù transpusa la cerculu electoralu alu Siopteriului, cu panea si cutitulu in man'a loru. Éca dér', ca cu acesta schimosire noi amu pierdutu preste una suta de voturi, si amu devenitu in minoritate, cu calculu facutu anume cu scopu de a slabi pe romani si a intari pe unguri la alegerile municipali din acestu cercu. Totu cu acestu scopu se facu schimbarea cercului Ormenisiului in cerculu electoralu cu nume alu Siopteriului, si cu locu de alegere totu aici, pre candu centrulu acestui cercu e Ormenisiu, dér' nu Siopteriu, — ceea ce dovedesce si organisarea comitatului, care cá centru a pusu Ormenisiulu, unde e si oficiulu judelui procesuale si sub-mediculu. Asia déra schimosirea cercuriloru acestoru 2 in modulu indicatu pentru nime nu e taina.

Ungurii din acestu cercu au fostu desbinati in 2 partite, in partit'a asia numita a lui A. P. fostu vice-comite cu a frate seu A. G., si in partit'a lui Dósi Sikó, care inca inainte de alegere si a statoritu alegundii sei membri, contemnandu de totu partit'a cealalta maghiara, precum si pe romani, ca-ce intre alegandi au primitu numai 3 romani.

In astfeliu de impregiurari amu fostu siliti a pacta cu partit'a lui A. P. si A. G. pre basea carui pactu alegandi 21 membri (au 22 precum aseredia corespondentele) au fostu a se alege 11 romani si 10 unguri. Acestu pactu s'a facutu prin invoirea comitetului cercuale, si cu incunoscientiarea comitetului centrale din Clusiu.

Sikó judele procesuale incunoscianduse despre acestu pactu prin spionii sei cei 2 cunoscuti au chiamatu la sine in Siopteriu 2 romani slabi la angeru din Visui'a si 2 din Sanmartinu, precum si óre cati unguri partisani ai lui A. P. si A. G., pe cari, catechisandui, si promitendule posturi de notariate si de judi comunali, cu ajutoriulu si succursulu acestora delaturandu ambe statoritele liste au compusu alte, respective una mistificatura de liste, in care au primitu numai 10 romani si 11 unguri.

Romanii redienduse insielati numai decatu au formatu partita de sine statatória, incependu a imparti cedulele tramise dela partit'a nationale din Clusiu — care in presér'a alegerei su fostu tóte impartite in cercu.

Sikó judele procesuale intielegendu, numai decatu nóptea si a tramisu pandurulu seu in Visui'a, sciindu ca aici suntu preste 50 alegatori de romani, si pandurulu cu judele comunale au culesu dela alegatorii nostri tóte cedulele impartite.

La edificiulu d. Sikó s'au presentatu mai multi alegatori straini, pe la 8 óre demanétia; s'au alesu 4 membri de incredere: I. Th. din Sanpetru si M. S. din Sangeorzu din partea romaniloru, — éra din partea ungariloru: Andreiu Trucza si Bonis István, votisarea inse nu s'a inceputu pana la ½ pe 10 óre, candu in locu de a se incepe cu strainii s'a inceputu cu siopterenii.

Presiune neaudita! Coruptiune! ca-ce langa chili'a de votisare éra deschisa alta, cu mancari si beuturi, unde Sikó amblandu printre alegatori sub pretextu, ca are a tiené ordinea buna, chiamá pe alegatori in laintru si le luá cedulele nóstre cele galbene, dandule de cele verdi maghiare.

Mai considerandu acum, ca argatii lui Sikó stá in porta, si pe fiasce-care intrante lu intrébа, ce cedule duce, impartiendu fiasce-caruia de ale loru; considerandu, ca fostulu jude procesuale a spesatu fara mancari preste 10 vedre de vinu si 5 vedre vinarsu cu vreo 150—160 alegatori: in astfeliu de impregiurari votandu romanii cu cedulele nóstre nationale nici decatu nu ni se póte imputa, pentru ca amu cadiutu in o minoritate de voturi numai de 37.

Ce e dreptu alegatorii din comun'a Oroszfája revienduse aruncati la acestu cercu electorale nu s'au presentatu la alegere, afara de representantii cei 2 comunali.

Nu e, dreptu ce dice d. G. V., ca dintre cei alesi nu s'au dusu la Clusiu nici unulu, ca-ce acolo a fostu d. T. A., Moldovanu Zacharie din Oroszfája, Georgiu Ujhcanu preutu din Sanpetru, apoi in amesurare cu ungurii membrii de romanu totu mai bine s'au presentatu, ca-ci din 11 unguri cá membri din acestu cercu numai unulu s'a dusu. — Lasamu altele, cá se nu deróge laudei meritate; inse in fondu se fimu drepti!

Totu reulu diace in legea electorale, care indreptatiesce la votu si pe de acei ómeni stricati, cari nu au nici casa nici mésa, nu representéza nici scintia nici avere decatu trentie; pre candu o suma de civi cu stari bune se afla respinsi si postpusi unoru trentiurosi! —

Ludoviciu Simonu,
proprietariu.

UNGARI'A. In dieta sied. din 22 se mai totu discutá asupra dreptului de votu. Stang'a extrema inca pledéza pentru votulu universalu (óre numai pentru maghiari?). Dér' Csernátoni si altii nu afla cu scopu, cá acum se se introduca votulu universalu in Ungari'a, ci numai se se recunósca, apoi aplicarea e alta cacilula, anumitu pana candu sufere Ungari'a de cestiunea, deból'a nationalitatiloru. Va precepemu, adica, pana candu se voru maghiarisa toti, nu, dér' apoi da. —

Tisza se dechiara inca in contra propunerei lui Madarász, care pretense votulu universale, inse bunu ar' fi si votulu universalu pentru scopulu venatu, inse asia, cá censulu intelectuale se fia pusu se traga in compusu. Csiki in fine prefacù cas'a in umoru, dicundu: Noi maghiarii amu avutu votu universalu inca pe tempulu St. Stefanu (ilaritate!). Dv. rideti? (dómne feresce! in drépta). Asia ascultati: Noi amu avutu votu universalu inca pe tempulu lui Árpád (si mai mare ilaritate). Éra rideti? Noi amu avutu votu universalu inca pe tempii lui Attila (nu se mai opriea de risu) candu eramu inca in Scythi'a (dto.) si ca noi eramu maturi de acestu votu dovada e alegerea lui Attila, care fù mai bunu generalu decatu toti c. r. dv. generali comuni (hohote!). Acolo n'amu avutu censu, n'a fostu Iuliu Schwarz acolo se céra, cá totu omulu se scia scrie si citi deodata (alte hohote). Asia votéza pentru propunerea lui Madarász care propune adica cá fiacare cive patriotu or' naturalisatu, care nu sta sub pedépsa de criminalu (perjuru, furu, ucigatoriu, lotru, tetiunariu) si a trecutu de 20 ani, e alegatoriu. Acésta propunere e catu se póte de larga la base, dér' cine nu o combatù?

In 23 se pertractara numai petitiuni si Zsedényi propuse casei, cá se voiésca a petrece feriele dela 27 Martiu pana la 3 Aprile, Ormenyi propune numai 3 dile, ceea ce se si primi. Acum se voru mai intielege partitele.

Conferintia nationale. Dupa „Zastava" in 17 Martiu Miletics intr'o conferire cu serbii din Neoplant'a a fipsatu urmatórie puncte, asupra carora se se discute in conferinti'a nationale, ce voru a tiené serbii póte in Becicherecu:

1. Óre se mai iè parte serbii in diet'a viitória si déca se voru mai demite la alegerile de deputati?

2. Déca da, ce programu se serrésca de norm'a incordarei deputatiloru, celu de pana acum, ori altulu reinnoitu?

Cum se se organiseze partit'a, cá se-si póta alege candidatii. Conferinti'a se se faca in Beci-

cherecu si serbii becicherecani se conchiame conferintí'a.

Déca resultatulu de pana acum alu dep. serbi in dieta a motiratu pe conferitori a pune la intrebare alegerea, apoi nu e lucru indiferentu a esperia, déca serbii voru mai pasi activi ori ca voru remané pasivi facie cu diet'a. In totu casulu, pana candu nu se sci inca, déca si ce lege de alegere le va mai da de capu, voru trebui se mai amane conchiamarea conferintiei nationali, pentru ca nu potu decide, nesciendu nici formarea cercuriloru electorali, nici chiaia indreptatitiloru la votu, ceea ce inca nici in dieta nu se scia. —

In Cislaitani'a s'a prorogatu senatulu imperiale pana in 7 Maiu. Polonii se reintórsera deculati in sperantie, ca nu ducu a casa nimica, nici unu punctu nu le a succesu, si cine sci, candu si ce voru primi.

Solulu Prusiei atasiatu langa cabinetulu de Vien'a, se dice, ca a trasu atentiunea cabinetului, in modu delicatu, la consecintie eventuali din invoirea galitiana; insa dechiararea ce o facă c. Andrássy se fi restituitu deplina linista in Berlinu.

Că ministru pentru aperarea tierei s'a denumitu colonelulu Horst, fostu conducatoriu la acelasiu ministeriu. —

In Boemi'a regimulu apuca ér' vérg'a de feru. Se afla ostasime multa in ajunulu pornirei catra cehi. —

Croati'a se ocupa cu alegerile, ca diet'a se va intruni in 13 Aprile, nationalii se lupta că lefi a disciplina si informa poporulu, că se scia, ca -si cumpara osenda cu votulu celu da unionistiloru, ér' regimulu -si face mendrele cu ademenirile sale cele unsuróse, dór' va esi in maioritate. —

Acum au sositu in Agram cehii Streijsorski si Dr. Klandy, cari voru influintia la directiunea croatiloru in caus'a nationale slava, in care se apropia slavii si se intielegu cu totii. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. **Bucuresci.** In siedinti'a din 12 Martiu la propunerea d. Maiorescu, care constatá agitarea produsa din caus'a isbirei, ce se facù in scólele normale séu pedagogice, se invita intru unu discursu lungu motivatu camet'a, se starueze pe langa d. ministru Tell, că se nu mai insiste la desfiintiarea scóleloru pedagogice; pentruca partitulu conservatoriu nici la aparintia nu trebue se isbésca in invetiamentulu primariu si elementariu, ca-ce elu trebue se fia privitu de elementu liberalu, ca nu rosii si fractionistii, ci ei'suntu liberalii, si cu tóte refrangerile ministrului comisiunea bugetaria declara, ca primesce propunerea lui Maiorescu, prin urmare scólele normali voru mai avé vietia dóra si pe anulu 1872—73. Ar' fi si tristu lucru, candu camér'a Romaniei si ar' da unu testimoniu de ó paupertate, — că célu ce l'ar marca desfiintiarea scóleloru normali.

Camer'a a votatu en bloc bugetulu pe 1873 cu cifra 71,822.616 si spese 71,874.108 franci séu lei si alte 5 credite do 95.822 lei.

Societatea austriaca de cali ferate au primitu oficialminte la mana cladirea si administrarea caliloru ferate in Romani'a. — Reuniunea de cantari sasa din Brasiovu se si porni la Bucuresci in visita colegiale, unde se serbase si diu'a imper. Wilhelm cu banchetu si cu multa cordialitate. — Óre reuniunea de cantari romana din Brasiovu va fi primita cu atata cordialitate la Bucuresci? Eu se facemu una proba fratioriloru pe Pasci. Ce diceti? — —

In obiectulu armarei tierei s'au facutu modificatiuni in legea din 1868, cari suntu bine rumegate.

— In legea armarei tierei se facura ad. si primira de camera modificari că aceste:

Art. 2. Toti locuitorii tierei, pamenteni si impamenteniti, dela etatea de 20 la 40 ani, suntu datori a purtá armele in modulu urmatoriu:

a) Dela etatea de 20 la 28 ani in armat'a permanenta si cea teritoriala;

b) dela etatea de 20 la 36 ani, cati nu voru fi chiamati a face parte din armat'a permanente si cea teritoriale, precum si cei de etatea dela 28 pana la 36 ani, cari au trecutu prin armat'a permaninte si cea teritoriale, facu parte din militii;

c) in orasie, dela etatea de 36 pana la 45 ani in gard'a orasienésca, potrivitu legei speciale;

d) in comunele rurali, toti cei dela 36 pana la 45 ani, facù parte din glóte in conditiunile aratate mai diosu.

Toti tenerii ce au etatea de 20 ani impliniti tragu la sorti.

Acei cari voru implini etatea de 20 ani dupa operatiunea recrutarei, voru trage la sorti in anulu urmatoriu.

Numerile cele d'antaiu pana la complectarea cifrei contingentului anuale alu armatei permaninte si alu celei teritoriale, mergu cele d'antaiu numere in armat'a permaninte si cele ce urméza in armat'a teritoriale. Era toti ceilalti tineri, cari prisosescu preste aceste dóue contingente, trecu in militii.

Art. 5. Terminulu obligatoriu de servitiu pentru armat'a permaninte, este de 4 ani in actiritate si 4 ani in reserva, adica: dupa 4 ani de servitiu vechii militari ajunsi in vers't'a de 24 ani se liberéza pe la vetrele loru, remanendu inscrisi in controlele corpuriloru armatei, inca 4 ani pana la vers't'a de 28 ani, dupa cari trecu in militii.

Art. 6. Tinerii dela etatea de 18 ani in susu pana la etatea de 20 ani, cari se voru angagia in armat'a permaninte pentru unu anu, séu in cea teritoriale pentru doi ani, cu a loru complecta intretienere afara de armature si mare echipamentu, care se dau de statu, spre a invetiá servitiulu militariu si a obtiene unu certificatu pentru acést'a, voru fi scutiti de tragerea sortiloru la etatea de 29 ani si voru trece deadreptulu in reserv'a armatei in care a servitu. —

Intre Serbi'a si Pórt'a se incepe incordare; regenti'a Serbiei prin nota pretende evacuarea a 2 locuri pe malulu dreptu alu apei Drin'a, care dupa hatisierifulu din 1833 se tienu de teritoriulu serbu, inse se afla la Bosni'a, cu tóte, ca la 1867, candu esira turcii din forturile serbe, apromisera a le cede si pe aceste; mai pretende inca junctiunea caiei ferate la Alexinatz séu Jankova-Klisura, care o apromise Pórt'a, si acum nu vre a o concede. Intocma stau si muntenegrinii cu pretensiunile de portu si muturile fortificariloru marginali, pre candu Rusi'a se apuca de fortificarea Nicolaerului si a Sevastopolei, ma si a Chersonului si agentii ei strabatu anghiurile slave cu propagand'a. —

Franci'a inca a datu ordinu, cá tóte fregatele chirasate ale flotei de prin porturi se se armeze cu intetire; in Ispani'a se astépta resturnari si resbunari, pana ce republicanii renumitului Castelar suntu fórte cercuspecti si lasa lucruriloru cursulu spontaneu. —

„Italia", diurn. oficiosu, scriendu despre denumirea noului consulu francesu d. Fournier langa cabinetulu Romei spéra, ca restaurarea comunicatiunei oficióse cu Franci'a e inceputulu buneloru si amicabililoru relatiuni intre aceste state sorori si prin acésta Franci'a va esi din starea ei isolata, in care cadiù parte prin evenimente, dér' parte si prin capriciele sale, ca adica se improtiviea la ocuparea Romei. Totuodata deminte si scirea despre aliantia cu Prusi'a, cá luata din ventu. —

Varietati.

A sositu aici societatea teatrala maghiara sub directiunea d. Mihály Nagy, compusa din membri parte dela teatrele din Pest'a si Bud'a si parte din sei, cari jocara la Kezdi-Vásárhely; si dela 1 Aprile a. c. voru incepe representatiunile cate de 4 ori pe septemana, drame, vodeville si operete. Precum presciintiaza „Nemere" societatea se afla bine deprinsa in arte si va multiumi asteptarile, dupa cum multiumi si pana acum. Are membri la 26 insi si conteza la binevoitoriulu concursu, care nu le va lipsi din partea pretiuitoriloru de acésta arte. —

— In Brasiovu se afla mai multe mitralese de honvedi si se astépta si baterie, pentru cari comun'a decise a se face intrebare la comand'a militaria a tierei, déca bateri'a e se se asiedie la Brasiovu, si numai atunci se se tocmésca cortele. —

— Resultatulu recrutarei in Brasiovu, pe care cadiù unu contingentu de 130 fetiori abia multiamesce, fiinduca din 3 clase de etate abia s'a carpitu contingentulu, remanendu restantie pentru reserv'a de suplinire. In genere intre sasi si in districtu se aflara multi neapti, incatu trebuira se se completeze cu romani. Ér' in Sacele se tramise ecsecutia, pentruca nu s'au presentatu multi la asentare. —

Ecsemplariu din Gazeta se mai afla complete. —

Cursurile

la bursa in 28 Martie 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl.	27	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 ,	79½	, ,
Augsburg	—	—	108 ,	35	, ,
Londonu	—	—	110 ,	30	, ,
Imprumutulu nationalu	—		64 ,	70	, ,
Obligatiile metalice vechi de 5%			70 ,	80	, ,
Obligatiunile rurale ungare			81 ,	50	, ,
, , temesiane			78 ,	50	, ,
, , transilvane			78 ,	25	, ,
, , croato-slav.			— ,	—	, ,
Actiunile bancei	—	—	840 ,	—	, ,
, creditului	—	—	346 ,	—	, ,

PRAFURILE purgative gazóse dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetitórie ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatória a acelei intru unu gradu inaltu.

Elöptu deosebitu arata prafurile acestea la catarhe, slabitiune si spasmusi de stomachu, la slabitiune de misture, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste measura de acide), la hyperarni si inflaturi ale ficatului si splinei, la secretiune si excretiune belnavitiósa de fere, la inchegare si concretiune de fere, si la galbinare ostinata, causate din aceste; nu mai pucinu la nemultiemirea, la hydropica si la pletora abdominala, ca dosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a odului, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si inflaturi de matrice (matra), la fluciuni séu pola alba, inclinatiune la motorrhagia, ameteala, congestiune catra capu si peptu, la saghitiu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Pretiulu unei cutie cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintiarei este **1 fl.** v. a.

Se gasesce in tóte pharmaciele mai renumite, in fiecare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate. —

Depoulu principalu si biroulu de espeditie se afla in Brasiovu in apteca'a „la coróna" a lui **Gregoriu Szára.**

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.